

Gooise Sporen

Afdelingsblad Gooiland, 2020 nr. 3

17 september

Inhoudsopgave

Van de voorzitter

Evenement in 2020

Privacy en Stambomen

Gooise Genealogie

Website Larense Voorouders

Aanvullingen Gooise Geslachten op Geneanet

Iconische Plaatsen in het Gooi:

Geschiedenis van 't Bonte Paard, Laren

Familie Reijmerink, Stomerij te 's-Graveland

Ledenbestand

Colofon

Van de voorzitter

In het vorige nummer van 'Gooise Sporen' van eind mei eindigde ik met de wens, dat we elkaar op 2 september weer zouden kunnen ontmoeten. Zoals u zult hebben gemerkt, hebben we twee weken van te voren toch moeten besluiten de bijeenkomst af te gelasten.

De spreker, de bekende genealoog Bob Coret, was bereid te komen. De voorbereidingen waren 'Corona-proof', geheel volgens de richtlijnen van de NGV. Het aantal voorinschrijvingen liep ook conform onze verwachtingen - hoewel een aantal trouwe bezoekers zich vanwege de Coronasituatie had afgemeld. Maar het gestaag toenemend aantal besmettingen en de discussie over de Coronarisco's, vooral voor ouderen, hebben ons uiteindelijk genoodzaakt dit besluit te nemen. Hoe jammer ook: onze gezondheid gaat boven onze hobby.

Zoals u elders in dit nummer kunt lezen staat er voor 4 november a.s. opnieuw een bijeenkomst gepland. Of die door kan gaan, zult u waarschijnlijk pas een week of vier van te voren vernemen - en ook dan is er geen garantie dat die uiteindelijk doorgaat.

Naast een lezing gaat het in november altijd ook om een Afdelingsledenvergadering (ALV), die ditmaal niet alleen de gebruikelijke onderwerpen zal betreffen (zoals financiën en de voorbereiding Algemene Vergadering van de NGV), maar ook het aftreden van onze secretaris. Ik heb er op deze plek al meerdere malen op gewezen dat Rob Tausk, na 6 jaren trouwe dienst als spil van onze afdeling, zich niet meer herkiesbaar stelt. Helaas heeft dat nog niet geleid tot spontane aanmeldingen (dat kan overigens nog altijd!). Vooralsnog lijkt het er op dat we met de drie overgebleven leden (met een herverdeeld takenpakket) door zullen moeten gaan.

Helaas kan de afdeling Gooiland u in dit onzalige jaar dus niet de diensten bieden die u van ons gewend bent. Ook het plan om te gaan experimenteren met een soort 'vragenuurtje' hebben we voorlopig in de ijskast moeten zetten. Landelijk is er hetzelfde beeld: het NGV-Verenigingscentrum in Bunnik blijft in ieder geval tot het eind van het jaar gesloten. Landelijke vergaderingen vinden plaats via digitale videoplatforms als Zoom en Skype. Ondertussen zijn we wel teruggekeerd naar onze vertrouwde website <https://www.ngv.nl/> (inclusief enige uitbreidingen), maar ook daar is de dienstverlening nog niet op het oude peil en is er helaas ook af en toe sprake van een verminderde bereikbaarheid.

Gelukkig gaan de publicaties van de NGV wel gewoon door, zowel ons landelijke blad 'Gens Nostra' als de afdelingsbladen in de diverse regio's. En dus ook uw eigen 'Gooise Sporen'. Naast een bijdrage van Rob Tausk over 'Privacy en Stambomen', ditmaal twee bijdragen over Gooise genealogie. In de (nieuwe) serie 'Iconische Plaatsen in het Gooi' een artikel over de geschiedenis van de Larense dorpskerk t' Bonte Paard. Daarnaast publiceren we de inleiding van het boek 'Om 't lijnwaad', waarin Ad Reijmerink de geschiedenis schetst van de familie Reijmerink, meer dan 200 jaar 'kleerenbleekers' in 's-Graveland.

Mocht u een bijdrage willen leveren voor een van de komende 'Gooise Sporen', neem dan even contact op met de redactie redactie-goi@ngv.nl. Dat hoeft dan niet alleen te gaan over genealogie in deze regio. Ook de resultaten van uw eigen zoektocht zijn zeer welkom, maar ook problemen waar u tegenaan bent gelopen, tips en trucs voor uw medeleden, etc.

Het afdelingsbestuur hoop dat u weer met veel plezier deze 'Gooise Sporen' zult lezen en (met enig voorbehoud) dat we u op 4 november weer zullen kunnen ontmoeten. Vooral wensen we u echter veel gezondheid toe in deze verwarrende tijden.

Evenement in 2020

woe 4 nov 20:00-22:00 U

ALV en lezing van Pieter Hoogenraad, over "Sint-Vitus, schutspatroon van het Gooi".

Zoals in het voorwoord van Louis Heinsman gemeld is er nog enige onduidelijkheid met betrekking tot deze bijeenkomst: "of die door kan gaan, zult u waarschijnlijk pas een week of vier van te voren vernemen - en ook dan is er geen garantie dat die uiteindelijk doorgaat".

Privacy en Stambomen

(Rob Tausk)

Webinars worden steeds populairder, zeker in deze tijd van de Corona-crisis. Zo zag ik recent (24/6/2020) een presentatie georganiseerd door JewishGen en gegeven door Randy Schoenberg over het onderwerp bescherming van "privacy" bij publicatie van stamboomgegevens.

Randy is een bekende advocaat en lid van de board van JewishGen en daar ook directeur onderzoek van de afdeling Oostenrijk/Tsjechië en curator bij de genealogische database Geni. Al jaren lang houdt hij zich ook bezig met privacy en genealogie. Zijn presentatie was vooral gebaseerd op een eerdere publicatie (2015):

<https://avotaynuonline.com/2015/07/privacy-issues-with-online-trees/>

Hij was geboren en getogen in Los Angeles, Californië, en de Amerikaanse wetgeving op het gebied van privacy was dan ook zijn belangrijkste invalshoek. Genealogie is land en werelddeel overschrijdend en dus ging hij ook kort in op bijvoorbeeld verschillen in wetgeving in de VS en Europa.

Veel genealogen willen tegenwoordig hun gegevens delen via het internet, middels eigen websites of via de openbare websites als MyHeritage (ook eigenaar van Geni), Ancestry, Geneanet, etc., zodat je met verschillende privacy wetgeving te maken kunt krijgen. Zeker in de VS is wetgeving uiterst belangrijk en vooral ook voer voor juristen als Schoenberg. Een karikatuur van de Amerikaanse jurist is de kreet "See you in court". Dit gaat dan over de letterlijke wetteksten over Persoonlijke Gegevens die wel of niet openbaar zijn. Normaal gesproken vallen in de VS geboorte-, overlijdens- of huwelijksdatums daar niet onder. Maar daarnaast zijn er ethische overwegingen zoals in extreme gevallen van smaad of kwaadsprekerij over levende personen, of domweg fatsoen!

Maar genealogie is veelal het startpunt voor een boeiende familiegeschiedenis en daar komen dan veel meer en bijzondere persoonsgegevens aan de orde. Het zal hier dan meestal over overledenen gaan, en die hebben zelf geen rechten. Toch ligt het dan voor de hand vooraf contact op te nemen met mogelijke andere belanghebbenden, zoals directe familie of erfgenamen.

Als onderdeel van de Europese AVG (zie hieronder) is niet voor niets het "Recht om vergeten te worden" (recht op vergetelheid) opgenomen. Dit geldt typisch voor organisaties die persoonlijke informatie bewaren, maar bij publicatie van stamboomgegevens is het wel zo verstandig en fatsoenlijk daar ook rekening mee te houden. Bijvoorbeeld, was je geregistreerde vader of grootvader wel je biologische vader of opa? en dan heb je ineens andere neven en nichten en wat vinden zij van zo'n openbaring? Lang leve de DNA testen!

Vooraf oppassen met **bijzondere persoonsgegevens**, zie ook NGV-website Genealogie en privacy, <https://ngvledenservice.nl/kennisbank/1-genealogie-en-privacy/>

Bij de Europese AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) worden "bijzondere persoonsgegevens" genoemd. Dit zijn persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de

unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

Een voorbeeld uit mijn eigen genealogische zoektocht van een aantal jaren geleden betreft Tausk-nazaten in bijv. Hongarije. Wederom is er in toenemende mate sprake van antisemitisme, zodat vermelding van religie niet wenselijk kan zijn. Bovendien werden familienamen soms gewijzigd; bijvoorbeeld een oorspronkelijke Duits klinkende naam werd verbasterd zodat die meer Hongaars klinkt of zelfs gewoon vertaald naar het Hongaars. Bij emigratie naar de VS kon bijvoorbeeld een meer Engels klinkende naam gekozen worden. Ik was dan ook niet verbaasd dat mij indringend verzocht werd hierover niet te publiceren.

In mijn praktijk van publiceren van stamboomgegevens, bijvoorbeeld Gooise Geslachten op Geneanet, vermeld ik slechts persoonsgegevens van overledenen. Bij het gebruik van GensDataPro wordt eerst een selectie gemaakt van "Web-publiceerbaar" (hierbij verwijdt GDP zelf die personen waarvan de overlijdensdatum ontbreekt en de leeftijd waarschijnlijk jonger dan 100 jaar is. Van die opgeschoonde lijst wordt dan een Gedcom gemaakt die naar internet gaat.

Foto's van personen

Opvallend was dat Randy Schoenberg in zijn presentatie nauwelijks over foto's sprak. Hier over meldde hij terloops auteursrecht maar portretrecht kwam niet ter sprake. Toch is dit onderwerp wel degelijk van belang.

In een eerdere Nieuwsbrief (2017 nr. 3) van afd Gooiland werd nader ingegaan op deze beide rechten, zie ook het artikel van Arnoud Engelfriet:

<http://www.iusmentis.com/auteurrecht/nl/foto/portretrecht/>

Hier wordt één alinea uit dat stukje herhaald

Wie een foto maakt, heeft daarop het **auteursrecht**. Dit geldt natuurlijk ook voor portretfoto's. Bij het overlijden van de fotograaf hebben zijn erfgenamen, of nabestaanden, nog gedurende **70 jaar** het auteursrecht. Maar publiceren van foto's van personen mag niet zomaar. De geportretteerde heeft ook bepaalde rechten. Dit heet het **portretrecht**. Op grond van zijn portretrecht mag de geportretteerde bijvoorbeeld de foto zelf kopiëren en (in beperkte mate) publiceren, mits de naam van de fotograaf maar genoemd wordt. Bij overlijden van de geportretteerde gaat het recht voor een periode van **10 jaar** over op de nabestaanden.

Een *portret dat zonder opdracht* is gemaakt, mag alleen worden gepubliceerd als daarmee geen redelijk belang van de geportretteerde in gevaar komt. In veel gevallen gaat het dan om een privacybelang. Als de foto nieuwswaarde heeft, moet dit privacybelang worden afgewogen tegen het belang van vrije meningsuiting.

Gooise Genealogie

Website Larense Voorouders

De alom bekende website **Larense Voorouders** van Yvonne Majoor is aangepast en de website is nu te bereiken middels: <https://www.larensevoorouders.nl/ntg/>

Een andere aanpassing is dat inloggen met naam en password niet meer nodig is.

Aanvullingen Gooise Geslachten op Geneanet

Het betreft hier het toevoegen van genealogische informatie over de voorouders van de hoofdrolspelers uit de geschiedenis van 't Bonte Paard te Laren (bijv. de families Koster en Roest) en van de familie Reijmerink te 's-Graveland. Hieronder zijn beide achtergrond artikelen.

Iconische Plaatsen in het Gooi:

Geschiedenis van 't Bonte Paard, Laren

De redactie van Gooise Sporen heeft het initiatief genomen een nieuwe serie te introduceren waarin iconische plaatsen, gebouwen en bedrijven besproken worden, waarbij in het bijzonder de nadruk dan ligt op de bewoners en hun genealogische verbanden. Als eerst aflevering komt hier 't Bonte Paard in Laren aan de orde. De stamboom gegevens van de hoofdrol spelers werden nader uitgezocht o.a. met behulp van de bekende websites zoals Open Archieven, Larense Voorouders, Bevolkingsreconstructie Huizen, Blaricum en Laren, Genealogie Hilversum en websites van Maria Vos Blekemolen. Deze gegevens zijn ook opgenomen in Geneanet, Gooise Geslachten, bereikbaar na inloggen. Zonder veel moeite kon bijvoorbeeld de stamreeks, vaderlijke lijn, van een van de hoofdfiguren Hendrik (Hein) Koster opgesteld worden tot mid-17de eeuw.

Het onderstaande artikel werd met toestemming overgenomen van de website van 't Bonte Paard, waarvan de tekst in belangrijke mate gebaseerd is op het Kwartaalbericht van de Historische Kring Laren, no. 61, september 1997, jaargang 16, geschreven door A.H.F. de Boer. Een veel uitgebreider verhaal met prachtige foto's is van de hand van Jacqueline Marjot: " 't Bonte Paard, de herberg van Jan Roest", uitgeverij van Wijland, Laren, 1ste druk oktober 2003, ISBN 90 77285 03 2.

Vraag in Laren: "Weet je t' Bonte Paard?" dan kan iedereen dat precies vertellen. Ook buiten Laren hebben velen van t' Bonte Paard gehoord, zijn er wel eens geweest, of komen er regelmatig. Het huis zelf is van ca 1739. Van t' Bonte Paard bestaan meer dan 20 ansichten, zelfs een met een poststempel uit 1906. Op die kaart is ook het huis van schoolmeester Van Wulfen te zien. De Naarderstraat was toen nog de Laarder Straatweg. Deze weg zorgde voor klandizie voor de herberg. Destijds liep de hoofdweg van Amsterdam naar Amersfoort namelijk dwars door Laren, via de Naarderstraat en de Eemnesserweg. De Rijksweg kwam er pas in 1921, dus tot die tijd moesten alle rijtuigen en dagjesmensen langs t' Bonte Paard. Over de schrijfwijze van de herberg maakte niemand zich druk, vandaar dat het t' Bonte Paard werd met de apostrof aan de verkeerde kant. Dat is zo gebleven, ook vandaag.

Eenvoudig

De dorpsherberg "t' Bonte Paard" bestaat al zo'n 400 jaar. Op de oudste gravures en tekeningen van Laren komt de herberg al voor. In het midden van 19^e eeuw¹ was Hein Koster hier herbergier. Hij was getrouwd met Bet Roest. Zij hadden geen kinderen (die de volwassen leeftijd bereikten). Een herberg uit die tijd stelde weinig voor. Het was nog eenvoudiger dan nu. Er lag zand op de houten vloer, er waren een bierpomp en een stamtafel voor de Laarders. Daar gingen de laatste dorpsnieuwtsjes rond en werden een paar 'slukkies' gedronken. Voor passanten en dagjesmensen waren er een paar stoelen en tafeltjes, waar zij een kop koffie, chocolademelk of een flesje gazeuse konden gebruiken. Van een buitenterras was toen nog geen sprake.

Stoomtram

Op 15 april 1882 vond de officiële opening van het baanvak Naarden-Laren van de Gooische Stoomtram plaats. Reizigers konden nu met de tram van Amsterdam via "Jan Tabak" en Crailoo naar Laren en Hilversum en er was een zijlijn aangelegd die de dorpen Huizen, Blaricum en Laren met Hilversum verbond. Deze aanleg heeft in Laren voor geharrewar gezorgd. De Maatschappij wilde namelijk de rails over een stuk grond van Hein Koster leggen. Dat vonden hij en zijn zwager Kees maar niks. Gevolg was dat de piketpaaltjes die overdag door de trammaatschappij waren uitgezet, 's avonds door Kees in de Koesweerd werden gegooid. Uiteindelijk verloor hij en kwamen de rails strak langs "t' Bonte Paard" te liggen.

Niet alleen café

De klandizie was niet zo groot dus hield Hein er ook nog wat koeien en varkens bij. De melk verkocht hij aan bezoekers van sanatorium Hooglaren, Julianaoord en Bosch en Heide. Daarom hing aan de zijgevel een groot bord met opschrift 'Melksalon'. Het huidige zaaltje naast het café was er toen nog niet, dat liet Hein er rond 1860 aanbouwen voor de broer van zijn vrouw. Dat was Kees Roest (1842-1924) die getrouwd was met Marretje Schadee (1840-1927), door iedereen Marretje de Mutsenstijfster genoemd. Kinderen hadden zij niet. Kees had in de zijzaal een "barbierzaak" voor knippen en scheren. De meeste mannen lieten zich in die tijd scheren bij een barbier. Wie het betalen kon liet dat elke dag doen, maar de meesten kwamen één keer per week.

Vaste klant

Kees had één vaste klant, die elke dag geschoren werd. Dat was Jan Hamdorff. Hamdorff kwam niet naar de barbierzaak, Kees moest naar het huis van Hamdorff aan de overkant van de straat. Er was een vaste prijs afgesproken, honderd gulden per jaar. En er werd vooruit betaald.

Jan Roest

In 1901² overleed Bet, de vrouw van Hein. Dat bracht naast verdriet ook een groot probleem voor Hein met zich mee. De beesten verzorgen, een café runnen en dan ook nog je eigen potje koken, dat was op zijn leeftijd teveel gevraagd, dus ging hij praten met Jan Roest. Jan Roest werd geboren op 10 oktober 1877 en was de zoon van Heins andere zwager Gerrit Roest (1843-1906). Gerrit was getrouwd met Betje Calis (1847-1888).

¹ In oorspronkelijk tekst staat omstreeks 1830, dit is onjuist aangezien Hein Koster, echtgenoot van Bet Roest, geboren werd in 1837 en in 1913 overleed.

² In oorspronkelijke tekst stond "1888", dit was overlijden van Botje Calis (1 feb 1888), vrouw van Gerrit Roest. Betje Roest, vrouw van Hein Koster overleed 10 jan 1901

Zij hadden drie kinderen: Jan, Hendrik (Hein)³ en Gerritje, een meisje. Hein⁴ werd missionaris bij de Witte Paters en heette Frère Eustace. Gerritje ging eveneens in het klooster. Zij werd zuster bij de Dominicanessen. Vader Gerrit werd al vroeg weduwnaar en is later hertrouwd met Aaltje Schoonhoven. Het was intussen 1905.

Kort en goed deed Hein Koster aan Jan Roest het volgende voorstel: "Jan, als jij gaat trouwen (Jan had al 8 jaar verkering met Wijmpie (1875⁵-1958) van Teus Bakker), dan komen jullie bij mij inwonen, kan Wijmpie ook voor mij zorgen en helpen in de herberg en na een poosie kopen jullie de hele zooi". En zo is het gegaan.

Jan was eerst nog vertegenwoordiger Nederland bij de verffabriek van Van den Brink en Thuys. Dat bleef hij ook na zijn huwelijk in 1905 en zijn intrek bij Hein, want die paar klanten per dag kon Wijmpie alleen wel aan. Tot er steeds meer bezoekers kwamen en Jan voor het café koos.

Veranderingen

Tot op de dag van vandaag is aan het interieur van het café bewust weinig veranderd of gemoderniseerd: een sobere tap, houten lambriseringen en zand op de houten vloer, datschept een bijzondere sfeer. Wel heeft Jan er een biljart in laten zetten, want de stamgasten wilden een biljartvereniging. Na het overlijden van Kees in 1924 werd de zijzaal door Jan bij het café getrokken. Deze ruimte had hij hard nodig, omdat voetballers van L.F.C. en hockeyers van Laren er na de wedstrijden bij elkaar kwamen. Ook werd de zijzaal steeds vaker gebruikt voor vergaderingen en bruiloften. Dat bracht extra werk mee en moest het hele gezin helpen met de "pot" koken en met de bediening.

Het gezin

Het gezin van Jan en Wijmpie bestond uit zes dochters, namelijk Bep, Jo, Antonia (kloosterzuster), Gerda, Truus (bij veel vrouwen bekend als zuster Roest, de verloskundige), en Ada. Dan waren er nog twee jongens: Gerard en Antoon.

Op een dag ging het verhaal, dat de boerderij van Tijmen de Boer, naast het café verkocht zou worden. Iemand wilde er een danszaal van maken. Daar was Jan Roest niet enthousiast over, zo pal naast zijn deur. Dus kocht hij het pand vliegensvlug en verhuurde het aan fietsenmaker Kreisel, die er tevens een benzinepomp plaatste.

Toen in 1921 de Rijksweg rondom Laren werd aangelegd en de omzet van t' Bonte Paard verminderde, kocht Jan een stuk grond aan deze nieuwe Rijksweg, samen met Piet van Gerre (Van den Brink van de verffabriek) en Jan van Dijk (van de Kweek), opa van de huidige uitbater Frank van Dijk. Zij lieten een café/theehuis bouwen genaamd 'De Witte Bergen'. Jan Roest werd directeur en er werd een beheerder aangesteld. Er was een hertenkamp bij en een pony- en vogelpark met veel siervogels.

Zij gaven een prentbriefkaart uit met de tekst 'Pony rijden De Witte Bergen Laren (Gooi)'. Op de pony's zaten Detje van Dijk, Antoon Roest, Gerard van Dijk en Ada Roest. Langs de oprit waren houtwallen aangelegd. Vogels maakten hierin hun nesten. Een echtpaar uit Den Haag, 'stadse mensen', kreeg tekst en uitleg daarbij van Jan Roest. Het echtpaar had zoiets nog nooit gezien. Ze waren zo onder de indruk dat ze Jan een kwartje gaven, niet wetend dat daarmee de directeur een footje kreeg.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog vorderden de Duitsers De Witte Bergen, alle dieren moesten weg. Alleen de bok ging naar het Hertenkamp in Laren, daar lopen misschien nog nazaten van hem. Na de oorlog bleek er zoveel stuk dat De Witte Bergen werd verkocht.

³ In oorspronkelijke tekst stond "Gerrit", dit was echter Hendrik (Hein) Roest, zie "'t Bonte Paard", Jacqueline Marjot.

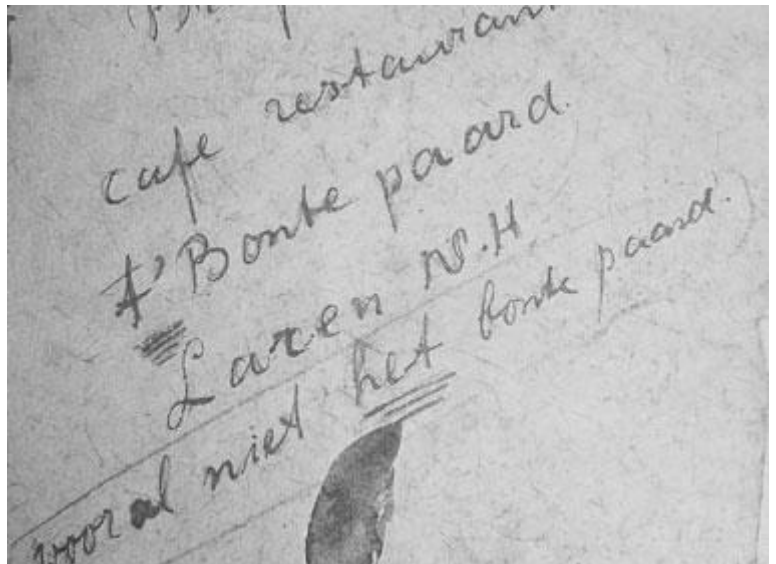
⁴ Hier stond oorspronkelijk ook Gerrit

⁵ Hier stond oorspronkelijk 1878, vlg. Larense Voorouders is dit 1875

Het Bonte Paard blijft

t' Bonte Paard werd gaandeweg het trefpunt voor de gewone man, voor artiesten, schilders en dichters, de middenstand, rechters en ieder ander die de weg naar het café wist te vinden. Precies wat Jan Roest wilde. In 1958 overleed Wijmpie, Jan bleef in t' Bonte Paard wonen en was dagelijks aan de stamtafel te vinden voor een praatje en een kaartje. Zoon Gerard bediende de klanten.

Op 21 januari 1966 overleed Jan Roest op 89-jarige leeftijd. De familie besloot de zaak te verpachten. Aan de gegadigden werden met succes hoge eisen gesteld met betrekking tot behoud van inrichting en sfeer. Tot 1975 hebben dochter Jo en haar man Co Marjot (oorspronkelijk boekhouder) het café gerund, daarna werd het verpacht aan de familie Donk. De huidige uitbater is Patrick Lommers, ook bekend van o.a. Moeke Spijckstra in Blaricum.

Familie Reijmerink, Stomerij te 's-Graveland

In 2005 publiceerde Ad Reijmerink zijn boek over De familie REIJMERINK te 's-Graveland, een prachtig werk met veel informatie over de familie en hun kleebleker/stomerij achtergrond. Het boek bevat ook veel echte genealogische informatie. Het artikel hieronder bevat de algemene inleiding van het boek; de genealogische gegevens zijn hier niet weergegeven maar opgenomen in de Geneanet database Gooise Geslachten. Wat betreft de jongste generaties is het van belang dat alleen gegevens over overledenen zijn opgenomen, de lijsten van kinderen zijn dus veelal incompleet.

De Gooi- en Eemlander 27 april 1950

"Om 't lijnwaad" De familie REIJMERINK te 's-Graveland, meer dan 200 jaar kleerenbleekers

A. Reijmerink, Ede, 2005.

Van OORSPRONG

Bij het lezen of horen van de naam Reijmerink wordt vaak de vraag gesteld: "waar komen jullie oorspronkelijk vandaan"? Je bent dan al gauw geneigd te zeggen "van 's-Graveland". Maar in verschillende oude aktes lezen we: *j.m. van Amsterdam en van Haxsbergen*.

Dat betekent: jongeman, wonende te Amsterdam en geboren/gedoopt te Haaksbergen. Het eerstededeelte van de geslachtsnaam is meestal een persoons(voor)naam en het achtervoegsel 'ing' of 'ink' duidt op 'zoon van', 'nakomeling van' of 'afstammeling van'.

De achtervoegsels 'ing' en 'ink' zijn respectievelijk van Frankische en Saksische oorsprong en komen al sinds de 9e eeuw in Twente voor. Ze worden al naar gelang de streek van oorsprong en ouderdom geschreven als 'inc' of 'ing', respectievelijk 'inck' of 'ink'.

Patroniemen zijn de oudstevormen van onze geslachtsnamen.

Onze geslachtsnaam is afgeleid van de persoonsnaam Reimer of Reimar.

De naam REIMER komt van het oud-Germaanse 'regin' = raad en berkt = pracht en glans.

Dat betekent dus: 'de schitterende raadgever' of 'wijze raadgever'.

Bij de naspeuringen naar onze geslachtsnaam vallende volgende schrijfwijzen op:

1650-- 1750 Haaksbergen: Reimerinck

1700 – heden Haaksbergen: Reimerink, van oorsprong wordt de naam, afgeleid van Reimer, dus geschreven met ei en dat is heden in Twente en Haaksbergen nog veelal zo.

1720- 1750 Amsterdam: Rijmering, dit komt waarschijnlijk omdat men in 'Holland' voornamelijk de lange ij gebruikte en de k niet duidelijk uitsprak.

1745 –1811 's-Graveland: Rijmerink

1811 - heden 's-Graveland: Reijmerink, na de invoering van de Burgerlijke Stand.

Bij de volkstelling van 1947 kwam de naam Reimerink in Nederland 233 keer voor en de naam Reijmerink 166 keer.

Naam	Aantal malen voorkomend in de provincie				Totaal
	Overijssel	Utrecht	Noord-Holland	Overige	
Reimerink	138	6	25	64	233
Reijmerink	42	31	74	19	166

Reimerink is dus typisch Overijssels en Reijmerink Noord-Hollands (Amsterdam en 's-Graveland) en Utrechts (Breukelen).

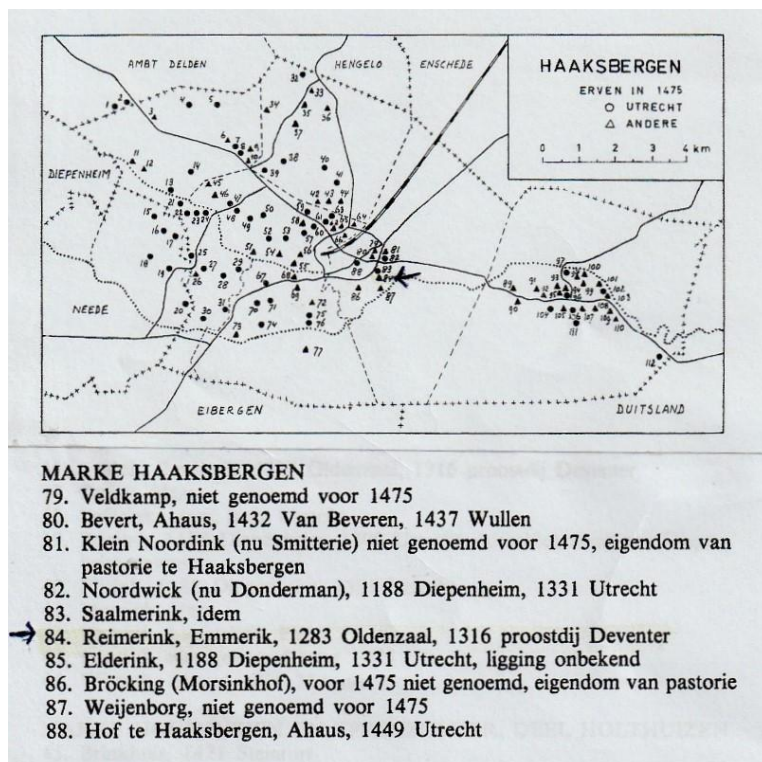
Bakermat HAAKSBERGEN

Hier komen wij dus oorspronkelijk vandaan, hoewel we daar niet de eerste bewoners waren. Reeds tienduizend jaar geleden kwamen daar rendierjagers voor. Ook uit de latere Steen-, Brons- en IJzertijd zijn er tot aan het begin van onze jaartelling sporen van bewoning gevonden.

We moeten verder wachten tot het uitzwermen van de Franken en de Saksen vanuit het midden Elbe- en Rijngebied naar Oost-Nederland, omstreeks 700 na Chr.

Vanaf ongeveer het jaar 1000 ontstonden er langzamerhand een aantal nederzettingen rond Haaksbergen, zoals Boekelo, Brummelo, Buurse, Eppenzolder, Haaksbergen-Dorp, Honesch, Holthuisen, Langelo en Stepelo. Deze nederzettingen bestonden meestal uit een klein aantal boerderijen, hof of erf genaamd, met daaromheen de landbouwgronden: de essen.

In en om het dorp Haaksbergen en op de Honesch waren dat de hoeven/erven Broekink, Elderink, Morsinkhof, Reimerink en Saalmerinck.

Feodale erven in 1475 in het gericht **Haaksbergen**, nr. 84 het **Reimerink**
 [Uit: Historie van Haaksbergen, Deel I, pag 45] [Privé-collectie]

Erve REIMERINK (De Reimer)

Het erve Reimerink is al heel oud en gelegen op de Honesch, lees: hoge es, ten zuiden van het dorp. Oorspronkelijk hoorde het erf toe aan het Kapittel van Emmerich, maar in 1283 werd het tiendrecht - erfpachtrecht in natura - verkocht aan de proostdij van Oldenzaal, die ze weer doorverkocht aan de proost van Deventer. Deze schonk het op zijn beurt in 1316 aan het Kapittel van Deventer.

Boerderij **de Reimer**, voorheen **Erve Reijmerink** ter Haaksbergen

[Uit: Historie van Haaksbergen, Deel II, pag 138]

In de schattingsregisters van 1475 werd het nog vermeld als gewaard(eerd) erve, maar in 1499 was het verarmd.

Maar in 1830 woonde Hendrik Reimerink er met zijn vader Herman. Hendrik had het als pachter enkele jaren daarvoor gekocht. Twintig jaar later was Hendrik nog de officiële eigenaar, maar zijn zoon Jan de bewoner. Begin 1900 was Frederica Roosink, weduwe van Hendrikus Reimerink de eigenaresse. De boerderij heette toen inmiddels **De Reimer**.

Maar dan wonen onze directe voorouders al meer dan 150 jaar in 's-Graveland en zijn daar zeker geen pachtboer, maar kleederbleker. Wel is het opvallend te noemen dat enkele voornamen van de Reimerinken in Haaksbergen dezelfde zijn als die van de Reijmerinken in 's-Graveland en wel: Harmen, Herman, Hindrick, Jan Hendrik en Hendrik(us).

Wasserijdsdorp 's-GRAVELAND

Een bijzonder dorp is het. Niet alleen om zijn bijna rechthoekige vorm, maar ook de manier waarop 's-Graveland is ontstaan wijkt af van de ontstaansgeschiedenis van vele andere dorpen in het Gooi en in de rest van Nederland. Over de geschiedenis van het dorp is al heel wat geschreven. Samengevat komt het hier op neer:

In 1625 werd er een vergunning verleend voor *het ontginnen van vullingen, onlanden en uitgegraven venen op de grens van Holland en Utrecht, ten westen van Goyland*.

TITELBLAD

Kopergravure van het dorp 's-GRAVELAND

[Beide afbeeldingen uit: De NEDERLANDSCHE STAD- EN DORP-BESCHRIJVER door L. VAN OLLEFEN, 1795]

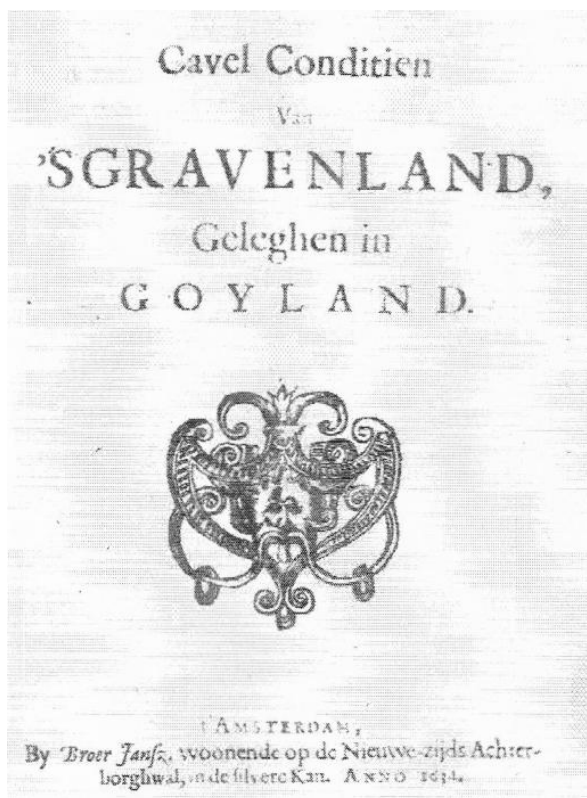
Naast de ontginning was het afgraven van zand ten behoeve van de uitbreiding van de Amsterdamse grachtengordels het hoofddoel. Met behulp van dit zand werd de aanleg van de Heren-, Prinsen- en Keizersgracht mogelijk.

Het verhaal gaat dat het zand ook werd gebruikt als ballast in de specerijsschepen naar Nederlands Indië. Op die manier zou een deel van het 's-Gravelandse zand in de Gordel van Smaragd terecht gekomen kunnen zijn. Waar of niet waar?

Van de afgegraven percelen werd de bovengrond vermengd met stadsvuilcompost die als retourvracht in de zandschuiten uit Amsterdam werd meegenomen. Deze lage afgezande percelen werden later gebruikt als grasland en de hogere deels afgezande, nog niet beboste, als bouwland waarop men voornamelijk boekweit verbouwde.

In 1634 was het werk grotendeels klaar en kon met de uitgave van de grond worden begonnen. Zes personen lootten om 544 morgen, verdeeld over 27 kavels; ieder kreeg 4 kavel. We treffen er o.a. Benedictus Schaek heer van Ankeveen, Jonker Godert van Reede heer van Nederhorst, Pieter Comelisz Hooft drost van Muiden en baljuw van Gooiland, dr. Andries Bicker burgemeester van Amsterdam en Reynier Pauw raadsheer van de Hoge Raad van Holland, aan.

Toen in 1636 de vaart gereed kwam, ontstond er via de Vechteen directe verbinding met Amsterdam, waarmee een vaste beurt- en veerdienst werd onderhouden. Er werd een schooltje gebouwd dat later werd verbouwd tot hulpkerk, die in 1658 werd vervangen door de huidige Hervormde kerk.

Artikel XXVI van de Cavel Conditien uit 1634 verplichtte hen "binnen veertien maanden naer desen, yderten minste twee goede huysmanshuysen op de cavelen van 40 margen te stellen, behalve de schuyren die daer alredestaen. Endewie aenlant komt te vallen, daar op alredee eenigheschuyren staen, sal voor yderschure op syn land staende aen 't gemeen betalen de somme van twee hondert gulden".

Akte ten overstaan van notaris J. van Zwieten te Amsterdam, waarbij door de hoofdingelanden de regeling van het bestuur en beheer van de polderen de voorwaarden voor de verloting en de inrichting van de kavels in de polder werden vastgelegd, genaamd

"Cavel Conditien Van 'S GRAVENLAND"
Geleghen in GOYLAND, gedrukt te AMSTERDAM ANNO 1634. [Archief van de polder's-Graveland]

Een boerenbruiloft te 's-Graveland, ongedwongen zoals dat slechts op het platteland kon zijn.

[Uit: H.A.G. Suer, het dagelijks leven van onze voorouders in het midden van de 19e eeuw]

Er was enige industrie, zoals een linnenweverij en zelfs een paardenmarkt.

Op de smalle strook grond tussen de weg en de vaart woonden de neringdoenden, zoals de bakker, de smid, de caféhouder en de beurtschipper.

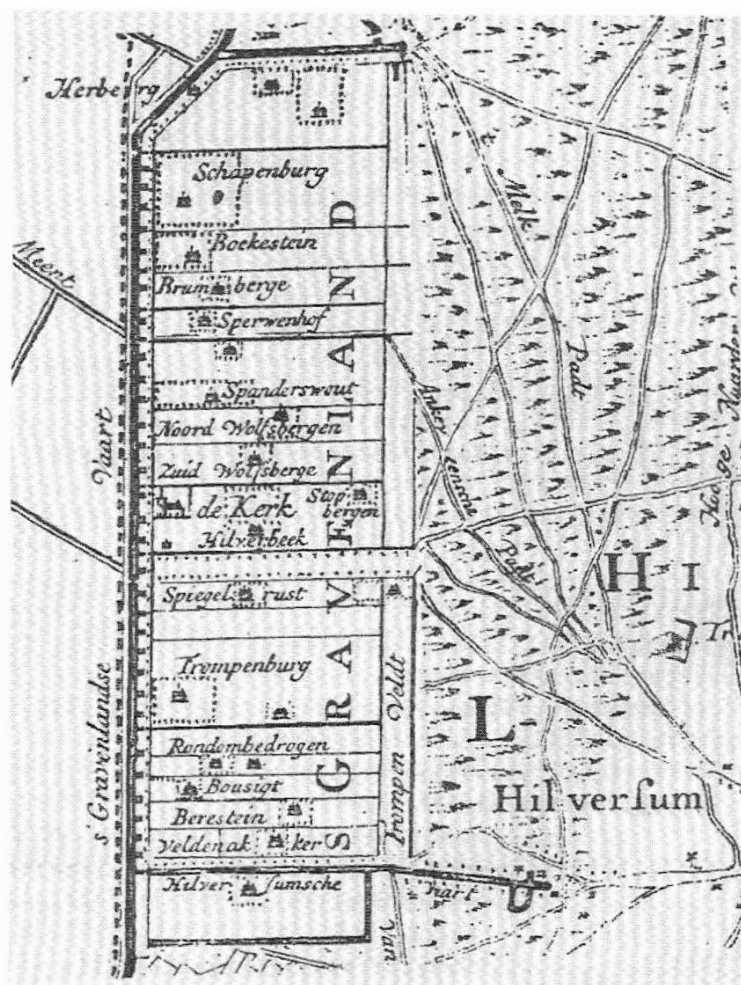
Zo was aan het eind van de 17e eeuw al sprake van een echt dorp, maar van bleekers nog geen spoor.

Zo zien we op de eerste kaart uit 1636 alleen de kavelindeling. Op de opeenvolgende kaarten uit 1676 en 1710 komen de boerenhofsteden met daarom heen wat begroeiing al wel voor. Maar de kavels werden aangeduid met de naam van de eigenaar.

Daar kwam verandering in toen aan het begin van de volgende eeuw een aantal Amsterdamse eigenaren meer permanent in 's-Graveland gingen wonen.

Ze verbouwden daarvoor één van hun al bestaande boerenhofsteden of ze bouwden er zelfs een geheel nieuw landhuis.

Op kaarten uit 1725 en 1734 zijn een aantal herenhuizen met opgaand bos al wel weergegeven, maar nog steeds met de namen van de eigenaars.

Op de hiernaast afgebeelde kaart van

's-Graveland uit de "Teegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden", anno 1750 zijn daarentegen alleen de herenhuizen weergegeven, maar nu met de namen van de huidige buitenplaatsen zoals: Schapenburg, Boekestein, Hilverbeek, Trompenburg en BOUSIGT, later behorende bij Gooilust (voorheen Rondombedrogen).

Kaart van 's-Graveland in de Tegenwoordige Staat de Verenigde Nederlanden 1750 (fragment)

Deze meer permanente bewoning had tot gevolg dat er ook meer personeel naar het dorp kwam, zoals: koetsiers, tuinlieden, diensbodes en ander huishoudelijk personeel.

Ook de wasman kwam mee uit Amsterdam, zoals Harmanus Rijmering, of hij kwam van de Veluwe (Vaassen), zoals Gerrit Hafkamp. Doordat in 1735 de laatste lakenweverij failliet ging, kon men over voldoende personeel beschikken en ook van klandiziewas men verzekerd.

Er kwam zelfs zoveelwas uit Amsterdam dat er in de stad verzamelpunten werdenopgericht, van waar de was naar het 's-Gravelandse veer werd gebracht, waarna het verder per beurtschip naar 's-Graveland werd vervoerd.

Een van deze beurtschippers was **Willem Frederik Reijmerink**, gehuwd met **Hendrika Maria van der Vegte**, weduwe van **Hendrik Sax**.

's-Gravelandse Veer aan de Amstel te Amsterdam

[Ansichtkaart, privé-collectie]

De blekers vestigden zich ook op de smalle strook grond tussen de weg en de vaart. Naast de huizen lagen de bleekvelden met een gemiddelde oppervlakte van 600 m².

Het grootste bleekveldencomplex lag echter aan de overkant van de weg tussen de oprijlaan van de boerenhofstede Bousigt en de Brouwersvaart.

Daar stond ook het woonhuisen schuur van de **wasmeester Harmanus Rijmering**, de stamvader van een eeuwenoud bleekersgeslacht.

In het midden van de 19e eeuw was de ontwikkeling van het wasserijdorp 's-Graveland vrijwel voltooid. In de archieven en uit diverse publicaties kunnen we deze ontwikkeling op de voet volgen.

Jaar	Huizen	Inwoners	Linnenblekerijen
1670	10-tallen huizen	± 400 inwoners	
1750			veel linnenblekerijen
1795		200 gezinnen	25 linnenblekerijen
1829	144 huizen	1112 inwoners	42 bleekvelden
1850	145 huizen	254 gezinnen	
1860	± 300 huisnummers	1224 inwoners	
1875			38 blekerijen
1888		1376 inwoners	27 blekerijen [niet inbegrepen zijn de 'droge blekers']

Er was echter een groot verschil tussen blekerijen en strijkinrichtingen.

In de beginperiode werd in de blekerijen meestal alleen maar gewassen en ging het wasgoed strijkdroog terug naar de buitenplaatsen. Daar verzorgde het eigen personeel - de strijksters - voor de verdere afwerking.

Bij de strijkinrichting-'droge blekers' werden ze genoemd - haalde men zelf de vuile was op en liet het daarna wassen en bleken bij collega's. Vervolgens verzorgde men zelf met vrouw en dochters voor het strijken en vouwen, waarna men de schone was weer bij de klant afleverde.

Maar een combinatie van beide vormen kwam ook voor, met mannelijk personeel voor het vervoer, wassen en bleken, en vrouwelijk personeel voor het strijken, mangelen en vouwen van de was. Zo ging het wasgoed gestreken en wel, kastklaar dus, naar Amsterdam terug. Dat waren toen al de grotere was-, glans- en strijkinrichtingen, zoals Hafkamp en Reijmerink.

Zo was het wasserijbedrijf voor veel gezinnen een hoofdmiddel van bestaan geworden. En die gezinnen waren veelal ook nog aangetrouwde familie van elkaar, zoals Grotendorst, Hafkamp, Lamme, Reijmerink, Van Schaik en Wallenburg.

De blekerijen zijn in de loop der jaren uitgegroeid tot volwaardige wasserijen. De strijkerijen zijn tot in het midden van de 21ste eeuw blijven bestaan.

Daarna ging het met de wasindustrie snel achteruit, want vrijwel ieder gezin had inmiddels zelf een volautomatische wasmachine, een wasdroger of zelfs een strijkmachine.

Van de 20 wasserijen in 1945, 16 wasserijen in 1960, 13 wasserijen in 1970 en 6 wasserijen in 1980 waren er in 2000 nog slechts 3 over.

Hiervan zijn er nog twee familiebedrijven, te weten: Ravenhorst - 'De Gooise Vaart' en Wallenburg - 'De Lelie'.

Ook de laatste grote Industrie Textiel Unie Jack, die in 1988 wasserij Smeerdijk - 'Gooi- en Eemland' - had overgenomen, maar nooit goed is opgestart, sloot in 2002 zijn deuren.

Ledenbestand

Per 1 mei was het ledental 186, incl. 8 bijkomende leden

Per 31 aug 185, incl. 8 bijkomende leden

Mutatie

Naar andere afdeling

Dhr A.G. Bakker, Hilversum

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1 juli 1946..

Correspondentieadres: NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik.

Bibliotheek en andere diensten: Kosterijland 3, 3981 AJ, Bunnik. Echter in verband met de coronamaatregelen blijft het informatiecentrum in Bunnik tot januari 2021 gesloten voor het publiek. Maak vooral gebruik van de digitale informatie op onze webomgeving

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.

De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639.

Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot en Vreeland.

Alle bijeenkomsten zijn in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum.

Voor bereikbaarheid: <https://bethlehemkerk.nl/index.php/adres>

Dit afdelingsblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan. Het blad verschijnt viermaal per jaar.

Deze afdeling staat ook op Facebook. Ga binnen FB naar 'NGV Afdeling Gooiland'.

Bestuur:

Voorzitter: Louis Heinsman, Van der Zaenlaan 49, 1215 SJ, Hilversum, 035-6233785,
email: voorzitter-goi@ngv.nl

Secretaris: Rob Tausk, Oude Enghweg 9, 1217 JA, Hilversum, 035-5445379,
email: secretaris-goi@ngv.nl

Penningmeester: Maarten v Mourik, Nieuweg 453, 1215JC, Hilversum, 035-6219269
email: penningmeester-goi@ngv.nl

Webredactie: AnneSchley-de Bruin, Zuidereinde 197, 1243 KW's-Graveland
email: webredacteur-goi@ngv.nl

Redactie Afdelingsblad Anne Schley-de Bruin, e-mail: redactie-goi@ngv.nl

Artikelen waarbij de auteur niet vermeld is, zijn door de redactie geschreven.

Kopij: mocht u kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. Graag mailen naar: redactie-goi@ngv.nl